

Zofia Jerzmanowska

Born on October 3, 1906 in Warsaw as the daughter of Kazimierz to a family of pharmacists, died on November 8, 1999 in Łódź. There she passed her secondary school-leaving examinations in 1924. After graduating from secondary school Zofia was in quite a dilemma as to how to direct her further life, especially because, as she claimed, "she had some aptitude for mathematics and natural sciences". However, persuaded by an admirer from the second year of the Faculty of Chemistry at Warsaw Polytechnic, she decided to study chemistry. It was not an easy decision, as in those days there was a numerus clausus for women (during examinations only 10% were accepted). It was believed at the time that a female engineer would have great difficulty in finding a job in industry, so not too many female graduates should be prepared. She has since become a feminist.

Urodzona 3 października 1906 w Warszawie jako córka Kazimierza w rodzinie farmaceutycznej, zmarła 8 listopada 1999 w Łodzi. Tam w 1924 roku zdała maturę. Po ukończeniu gimnazjum Zofia stanęła przed niemałym dylematem, jak pokierować swoim dalszym życiem, zwłaszcza że, jak twierdziła, „miała pewne predyspozycje matematyczne i przyrodnicze”. Jednak za namową wielbiciela z drugiego roku Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej zdecydowała się studiować chemię. Nie była to łatwa decyzja, gdyż w tamtych czasach dla kobiet obowiązywał numerus clausus (na egzaminach przyjmowano jedynie 10 procent). Uważano wówczas, że inżynierka będzie miała duże trudności ze znalezieniem pracy w przemyśle, dlatego nie należy przygotowywać zbyt wielu absolwentek. Od tego czasu stała się feministką.

Continuing her biography

She defended her diploma thesis in 1929, gaining the title of chemical engineer. She continued her studies at the Faculty of Pharmacy at the University of Warsaw. At the same time, she worked as an assistant at the Department of Organic Chemistry of the Warsaw University of Technology. This was the fulfilment of her father's dream, who wanted to pass on his pharmacy to her. Due to the fact that she had a degree in chemistry, she was admitted to the second year of pharmaceutical studies. Two years later she graduated with a Master of Pharmacy degree. After completing her second field of study and obtaining a master's degree in pharmacy (1931), she started working in Lviv, at the Faculty of Mathematics and Natural Sciences of the local university. She decided to continue working in the Department of Organic Chemistry at PW to obtain her doctorate. The topic of her scientific research, undertaken as part of her doctoral thesis, was the study of the conversion of ethylenetetracarboxylic acid under the influence of PCl_5 (the interesting thing is that she suffered from chronic pharyngitis). She obtained her doctorate in 1933.

Pracę dyplomową obroniła w 1929 roku, uzyskując tytuł inżyniera chemika. Studia kontynuowała na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Jednocześnie pracowała jako asystent w Katedrze Chemii Organicznej Politechniki Warszawskiej. Było to spełnienie marzenia jej ojca, który chciał jej przekazać swoją aptekę. Ze względu na to, że posiadała wykształcenie chemiczne, została przyjęta na drugi rok studiów farmaceutycznych. Dwa lata później uzyskała tytuł magistra farmacji. Po ukończeniu drugiego kierunku studiów i uzyskaniu tytułu magistra farmacji (1931) rozpoczęła pracę we Lwowie, na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym tamtejszej uczelni. Zdecydowała się kontynuować pracę w Zakładzie Organicznym. Chemii na PW w celu uzyskania stopnia doktora. Tematem jej badań naukowych, podjętych w ramach pracy doktorskiej, było badanie przemiany kwasu etylenotetrakarboksyłowego pod wpływem PCL_5 (ciekawostką jest to, że cierpiała na przewlekłe zapalenie gardła). Doktorat uzyskała w 1933 r.

Change of interests

In 1935, Zofia Jerzmanowska changed the direction of her interests from organic synthesis to problems in the field of phytochemistry (the science that studies the organic compounds present in plants, their properties, the metabolic pathways leading to their formation and the regulation of biosynthesis). She managed to receive a scholarship from the National Culture Fund and went on a research stay to Vienna (Institute of Organic Chemistry). After returning, Zofia Jerzmanowska focused on intensive work to obtain habilitation as an associate professor of chemistry in March 1938. At the turn of 1938/1939 she returned to Warsaw and she continued her work at the Warsaw University of Technology.

W 1935 roku Zofia Jerzmanowska zmieniła kierunek swoich zainteresowań z syntezy organicznej, na zagadnienia z zakresu fitochemii (nauki zajmującej się badaniem związków organicznych występujących w roślinach, ich właściwościami, szlakami metabolicznymi prowadzącymi do ich powstawania oraz regulacją biosyntezy). Udało jej się zdobyć stypendium Funduszu Kultury Narodowej i wyjechała na pobyt naukowy do Wiednia (Instytut Chemii Organicznej). Po powrocie Zofia Jerzmanowska skupiła się na intensywnej pracy, aby w marcu 1938 roku uzyskała habilitację jako docent chemii. Na przełomie 1938/1939 wróciła do Warszawy i kontynuowała pracę na Politechnice Warszawskiej.

World War II

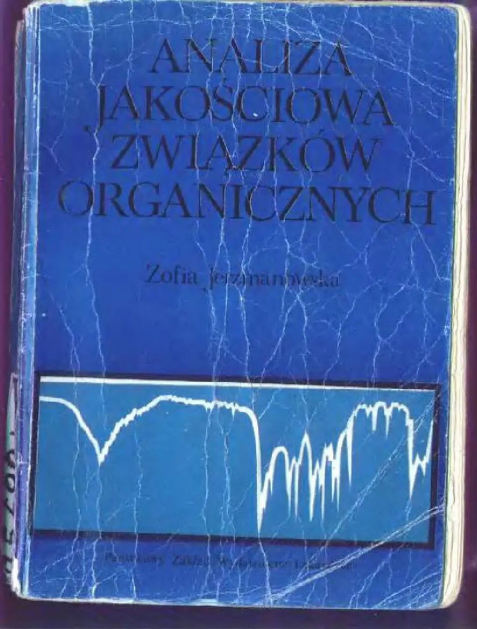
Before the German army entered Warsaw, she still had time to bury some valuable chemicals in the garden of the Polytechnic, which came in very handy after the war very useful. During the Second World War she took part in clandestine teaching, organic chemistry. During the difficult wartime period, she was involved in the production of nitroglycerine as an explosive for grenades, and later very valuable wartime plastics such as soap or dulcinea - an artificial sweetener.

Zanim wojska niemieckie wkroczyły do Warszawy, zdążyła jeszcze zakopać w ogrodzie Politechniki kilka cennych chemikaliów, które po wojnie bardzo się przydały. W czasie II wojny światowej brała udział w tajnym nauczaniu chemii organicznej. W trudnym okresie wojny zajmowała się produkcją nitrogliceryny jako materiału wybuchowego do granatów, a później bardzo cennych wojennych tworzyw sztucznych, takich jak mydło czy dulcinea - sztuczny słodzik.

Continuing

During the Warsaw Uprising in 1944, she and her mother were sent to the Dulag 121 Pruszków camp, and from there to the Neckartenzlingen labour camp. The conditions there were very difficult, as she lost as much as 20 kg, but she managed to survive in relative health. From 1945, she settled in Lodz, where on 1 December 1945 she was appointed first as contract professor, and soon afterwards as associate professor of organic chemistry in the Department of Organic Chemistry of the Faculty of Pharmacy at the University of Lodz. From 1950-1977 she worked as a professor at the Medical Academy in Łódź. She was the creator of the pioneering curriculum for teaching modern university organic chemistry (lectures, exercises), valid throughout Poland for about 20 years.

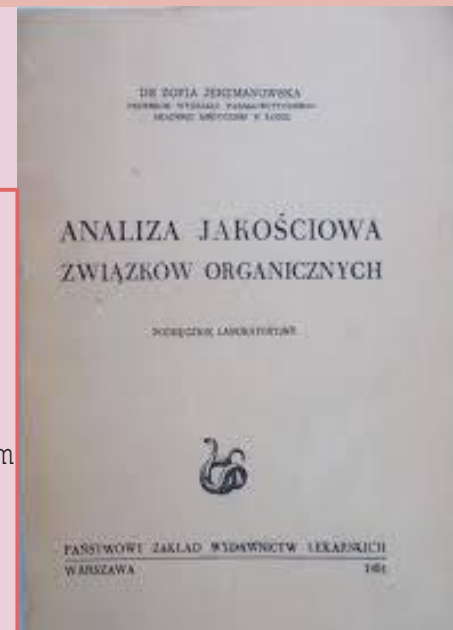
W czasie powstania warszawskiego w 1944 r. wraz z matką trafiła do obozu Dulag 121 Pruszków, a stamtąd do obozu pracy Neckartenzlingen. Warunki tam były bardzo trudne, schudła aż 20 kg, ale udało jej się przeżyć we względnym zdrowiu. Od 1945 r. zamieszkała w Łodzi, gdzie 1 grudnia 1945 r. została powołana najpierw na stanowisko profesora kontraktowego, a wkrótce potem na stanowisko profesora nadzwyczajnego chemii organicznej w Katedrze Chemii Organicznej Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 1950-1977 pracowała na stanowisku profesora Akademii Medycznej w Łodzi. Była twórcą pionierskiego programu nauczania nowoczesnej uniwersyteckiej chemii organicznej (wykłady, ćwiczenia), obowiązującego w całej Polsce od około 20 lat.

- ❖ Author of the textbook to qualitative organic analysis "Qualitative Analysis of Organic Compounds" (PZWL Warsaw 1951, 1960, 1963, 1967, 1975) and a textbook for organic synthesis exercises "Preparation of Organic Compounds"
- ❖ Between 1951 and 1982 she was a promoter of 16 doctoral dissertations and the scientific supervisor of 6 habilitation theses. In 1958-1962 she was vice-dean of the Faculty of Pharmacy at the Medical Academy in Łódź and then Vice-Rector for Science and Teaching in 1962-1969.

Autorka podręcznika do jakościowej analizy organicznej „Analiza jakościowa związków organicznych” (PZWL Warszawa 1951, 1960, 1963, 1967, 1975) oraz podręcznika do ćwiczeń syntezy organicznej „Przygotowanie związków organicznych”.

W latach 1951-1982 była promotorem 16 rozpraw doktorskich i promotorem 6 prac habilitacyjnych. W latach 1958-1962 była prodziekanem Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej w Łodzi a następnie prorektorem nauki i dydaktyki w latach 1962-1969.

Summary of her achievements and chemical research

- Zofia Jerzmanowska Created a local anaesthetic drug introduced into the medical field under the name Edan.
- In the pharmaceutical company where she worked, she synthesised testosterone and vitamin C
- Author of the textbook to qualitative organic analysis
- She has conducted phytochemical research on the structure of flavones (yellow pigments) isolated from domestic plants and new chemical transformations in the chromone (red or orange pigment) system
- She was involved in the production of nitroglycerine as an explosive for grenades

- Zofia Jerzmanowska stworzyła lek znieczulający miejscowo, wprowadzony do medycyny pod nazwą Edan.
- W firmie farmaceutycznej, w której pracowała, syntetyzowała testosteron i witaminę C
- Autorka podręcznika do jakościowej analizy organicznej
- Prowadziła badania fitochemiczne nad strukturą flawonów (pigmenty żółte) izolowanych z roślin domowych oraz nowe przemiany chemiczne w układzie chromonowym (pigment czerwony lub pomarańczowy).
- zajmowała się produkcją nitrogliceryny jako materiału wybuchowego do granatów

Dziękujemy za uwagę mamy nadzieję że słuchaliście i zapamiętaliście informacje o Zofii. Mammy dla was przygotowany quiz wyciągnijcie telefony i przejdźcie na kahoota zaraz podamy kod :)